BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL ALĖS POCIENĖS

2026-03- Nr. EP-
Biržai

Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Irutė Varzienė, pirmininkės pavaduotoja Audronė Garšvaitė, nariai Dalia Baltrušaitienė ir Justina Salienė, išnagrinėjusi 2026 m. vasario 17 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos nario pranešimą „Dėl galimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo“, atsižvelgusi į tyrimo metu surinktą medžiagą, įvertinusi aplinkybes dėl Biržų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos narės Alės Pocienės elgesio, kuris galimai yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 straipsnyje įtvirtinta pareiga nusišalinti, ir kuriuo ji galimai pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 ir 7 dalyse nustatytų valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principus,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Komisija gavo 2026 m. vasario 17 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos nario (duomenys neskelbiami) pranešimą „Dėl galimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo“ (registracijos data 2026-02-18 Nr. EP-11) (toliau – Pranešimas), kuriuo (duomenys neskelbiami) prašo Komisiją išnagrinėti Pranešime nurodytas aplinkybes ir įvertinti Tarybos narės Alės Pocienės elgesį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo bei Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso kontekste ir priimti motyvuotą sprendimą, kuris leistų jį patikrinti aukštesnėje institucijoje, jei toks poreikis kiltų.

Komisija 2026 m. vasario 24 d. posėdyje susipažino su Pranešime nurodyta informacija ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 3 dalimi, Komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais) (toliau – Nuostatai), 30 punkto 30.1 papunkčiu pradėjo tyrimą dėl valstybės politiko Savivaldybės tarybos narės Alės Pocienės elgesio, kuris galimai pažeidžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas ir Kodekso 4 straipsnyje įtvirtintus sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principus.

Informacija apie A. Pocienės elgesį, galimai nesuderinamą su Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnyje įtvirtinta pareiga nusišalinti ir galimai pažeistus valstybės politikų elgesio principus pateikta 2026 m. vasario 17 d. Pranešime, kuriame pareiškėjas nurodo, kad A. Pocienė 2025 m. lapkričio 24 d. vykusiame Ekonomikos ir finansų komiteto posėdyje dalyvavo diskusijoje ir balsavo dėl svarstomo 2025-11-19 sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, tačiau 2025 m. lapkričio 27 d. vykusiame Biržų rajono savivaldybės tarybos posėdyje, svarstant tą patį sprendimo projektą ji nusišalino nuo klausimo svarstymo ir balsavimo, nurodydama galimą privačių ir viešųjų interesų konfliktą. Pareiškėjas nurodo, kad *„toks Tarybos narės elgesys kelia pagrįstų abejonių, ar interesų konflikto situacija nebuvo aktuali ir ankstesnėje sprendimo rengimo / svarstymo stadijoje.“*

Pareiškėjas Pranešime nurodo kad pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį interesų konfliktas yra situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Pagal Įstatymo 11 straipsnio 1 dalį valstybės politikas privalo nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo, jeigu sprendimas gali sukelti interesų konfliktą. Pareiškėjas rašo „*2025 m. lapkričio 24 d. vykusio Ekonomikos ir finansų komiteto posėdžio metu Tarybos narė Alė Pocienė: nenusišalino nuo klausimo svarstymo; dalyvavo diskusijoje; dalyvavo balsavime.“* Pareiškėjas taip pat nurodo, kad atsižvelgiant į tai, Ekonomikos ir finansų komiteto posėdis laikytinas sprendimų rengimo stadija, kuriai taikomi Įstatymo 11 straipsnio reikalavimai, faktas, kad Tarybos narė nusišalino 2025 m. lapkričio 27 d. vykusiame Tarybos posėdyje leidžia daryti pagrįstą išvadą, jog galimas interesų konfliktas jai buvo žinomas arba turėjo būti žinomas ir Ekonomikos ir finansų komiteto posėdžio metu. Pareiškėjo nuomone *„Nurodytas elgesys taip pat turėtų būti vertintinas Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio kontekste, galimai pažeidžiant: sąžiningumo principą – nes interesų konfliktas galimai nebuvo valdomas nuosekliai viso sprendimo rengimo ir priėmimo metu; nesavanaudiškumo principą – nes politikas aktyviai dalyvavo formuojant sprendimą, galintį turėti įtakos jo turtiniams interesams.“*

Pranešime (duomenys neskelbiami) pateikia nuorodas į VTEK praktiką sprendžiant jo manymu analogišką situaciją – *„Remiantis VTEK praktika (2022-09-28 posėdyje priimtas sprendimas dėl* (duomenys neskelbiami) *rajono Tarybos nario) galima matyti, jog nuosekliai laikomasi pozicijos, kad interesų konflikto vengimo ir nusišalinimo pareiga taikoma visame sprendimų rengimo procese, o ne tik galutinio sprendimo priėmimo stadijoje. VTEK savo sprendimuose yra konstatavusi, kad dalyvavimas darbo grupių, komisijų ar kitų kolegialių darinių veikloje, kai formuojamas sprendimo turinys, teikiami pasiūlymai ar daroma reali įtaka galutiniam sprendimui, laikytinas sprendimų rengimu VPIDĮ prasme. Todėl aktyvus dalyvavimas tokioje veikloje esant galimam privačiam interesui vertinamas kaip interesų konflikto nevengimas, net jeigu vėliau asmuo nusišalina nuo galutinio sprendimo priėmimo.“*

Komisijos tyrimo dalykas – ar Tarybos narė Alė Pocienė dalyvaudama 2025 m. lapkričio 24 d. vykusiame Ekonomikos ir finansų komiteto posėdyje ir balsuodama dėl svarstomo 2025-11-19 sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų, įpareigojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, o interesų konfliktui kilus – nusišalinti, ir Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje įtvirtintų sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principų, galimai siekdama asmeninės finansinės naudos.

Teisinis pagrindas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad Etikos komisija prižiūri, kaip meras ir savivaldybės tarybos nariai laikosi šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų. To paties įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatyta, kad etikos komisija tiria ir priima sprendimus dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms.

Etikos komisija sudaryta Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-173 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo“ (2025 m. gegužės 30 d. pakeitimu Nr. T-145) Biržų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) įgaliojimų laikui iš 6 narių.

Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 (su visais pakeitimais) (toliau – Nuostatai), 12 punkto 12.3 papunktyje nurodyta, kad komisija tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės mero ir Tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės mero ir Tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms. Nuostatų 30.1 punkte įtvirtinta, kad valstybės politiko elgesio tyrimas gali būti pradėtas, kai yra gautas fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimo; Nuostatų 33 punkte įtvirtinti teisiniai pagrindai, kuriais vadovaujantis Komisija gali nepadėti tyrimo; Nuostatų 48 punkto 48.3 papunktyje nurodyta, kad atlikusi tyrimą Komisija gali priimti vieną iš Kodekse numatytų sprendimų. Sprendimai, kuriuos gali priimti Komisija baigusi tyrimą nustatyti Kodekso 9 straipsnyje.

Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Apie Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą į pareigas priimantį ar skiriantį subjektą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją (kai deklaruojantis asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybių institucijos narys) ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas.

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 5 dalies 1 punktą, valstybės politikai laikomi valstybinėje tarnyboje dirbančiais asmenimis. Taigi Tiriamajai, einančiai valstybės politiko Savivaldybės tarybos nario pareigas, Įstatymo nuostatos taikomos tiesiogiai ir visos apimties. Įstatyme taip pat nurodyta, jog deklaruojantys asmenys yra valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys ir Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys (1 straipsnis).

Pagal įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą deklaruojantys asmenys įpareigojami teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Tarybos nario pareiga vengti interesų konflikto taip pat nustatyta ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 10 straipsnio 4 punkte.

Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad valstybės politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, tyrimą atlieka institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos komisijos; savivaldybių tarybose – savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudarytos etikos komisijos. Kodekso 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytų komisijų darbo ir sprendimų priėmimo tvarką vadovaujantis šiuo kodeksu nustato institucijų, kurios jas sudarė, veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai.

Kodekso 4 straipsnyje įvardijami valstybės politikų elgesio principai, kuriais jie privalo vadovautis viešajame gyvenime: pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, sąžiningumas, skaidrumas ir viešumas, padorumas, pavyzdingumas, nesavanaudiškumas, nešališkumas ir atsakomybė.

Kodekso 7 straipsnyje įtvirtinti pagrindai, kuriems esant gali būti pradėtas valstybės politiko elgesio tyrimas, įtvirtinti – fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galimai padarytą šiame kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą; visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie valstybės politiko galimai padarytą pažeidimą. Šiame straipsnyje nustatyta

ir valstybės politiko tyrimo eiga, Etikos komisijos teisės ir prievolės, valstybės politiko, kurio elgesys tiriamas, teisės.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. Alė Pocienė 2023 – 2027 m. kadencijos Biržų rajono savivaldybės tarybos narė, Ekonomikos ir finansų komiteto, Etikos komisijos narė ir Antikorupcijos komisijos pirmininkė.

2. 2025 m. lapkričio 24 d. vyko Ekonomikos ir finansų komiteto posėdis, kurio metu buvo svarstomas 11 klausimu įregistruoto sprendimo projektas Nr. TSP-271„Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“:

”1. Nustatyti 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifus:

1.1. 0,1 proc. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį;

1.2. 0,5 proc. mokestinės vertės:

1.2.1. viešųjų įstaigų, asociacijų, kitų religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų, daugiabučių namų savininkų bendrijų, garažų eksploatavimo bendrijų ir sodininkų bendrijų, labdaros ir paramos fondų veiklai naudojamam nekilnojamajam turtui;

1.2.2. viešbučių, maitinimo ir poilsio paskirties nekilnojamajam turtui;

1.2.3. pirmą kartą Savivaldybės teritorijoje pradedančių veiklą fizinių ir juridinių asmenų ekonominėje veikloje naudojamam nekilnojamajam turtui, pirmus tris jų veiklos metus;

1.3. 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui;

1.4. 3 proc. mokestinės vertės vėjo elektrinėms (jėgainėms);

1.5. 0,7 proc. – mokestinės vertės kitam, 1.1–1.4 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui.

2. Nustatyti pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį – 450 000 Eur.

3. Pripažinti netekusiu galios Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimą Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“.

4. Nustatyti, kad šis sprendimas:

4.1. skelbiamas Teisės aktų registre ir Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje;

4.2. įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.“

Alė Pocienė nenusišalino nuo sprendimo projekto svarstymo ir balsavo už šį sprendimą (susilaikė). Paaiškinime A. Pocienė nurodo, kad Ekonomikos ir finansų komiteto posėdyje dalyvavo, kadangi norėjo išsamiai susipažinti su sprendimo projektu, tuo labiau, kad posėdžio pradžioje nebuvo kvorumo ir balsuoti būtų nereikėję, tik vėliau į posėdį sugrįžo vienas komiteto narys, tada buvo nuspręsta balsuoti ar komitetas pritaria sprendimo projektui ar nepritaria, diskusijose (kaip nurodo pranešime (duomenys neskelbiami) ji nedalyvavo, galima pažiūrėti vaizdo ir garso įrašą, o balsuodama susilaikė.

3. 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje Savivaldybės Taryba svarstė sprendimo projektą Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, nuo šio sprendimo svarstymo nusišalino 6 tarybos nariai, jų tarpe ir Alė Pocienė *„dėl galimo viešų ir privačių interesų konflikto“*. Paaiškinime A. Pocienė nurodo, kad Tarybos posėdžio metu nuo šio sprendimo svarstymo nusišalino, nes pamanė, kad nusišalindama nesukels interesų konflikto regimybės, kadangi turi komercinės paskirties nekilnojamo turto, tuo labiau, kad pirmas nusišalinantis nuo šio sprendimo Tarybos narys pareiškė, kad nusišalina dėl to, kad „artimas asmuo valdo komercinį nekilnojamą turtą“ tokiu savo elgesiu sukeldamas regimybę esą asmenims, turintiems komercinio nekilnojamo turto, iškyla viešų ir privačių interesų konfliktas.

Tarybos posėdžio metu pranešėja pateikė informaciją, kad palyginus su 2024 m. Tarybos sprendimu Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kurio buvo nustatyti tarifai 2025 metams, svarstomame sprendimo projekte keičiasi: *nustatomas pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamasis dydis – 450 000 Eur.; siūloma nustatyti 0,1 proc. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį; nustatyti 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui (2025 m. nustatytas 3 proc.); siūloma nustatyti 0,7 proc. mokestinės vertės kitam, 1.1–1.4 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui (2025 m. nustatytas 1 proc. tarifas).* Tarifas siūlomas sumažinti, kadangi nuo 2026-01-01 keičiasi apmokestinamo nekilnojamo turto mokestinė vertė, bei buvo atsižvelgta į Pramonės prekybos ir amatų rūmų raštą, kuriame siūloma nekilnojamo komercinio turto mokestį didinti diferencijuotai, akcentuojama, kad didėja turto mokestinės vertės ir prašoma pirmais metais daug nepadidinti turto mokesčio, kad nenukentėtų verslininkai, jame yra pateiktos mokesčio apskaičiavimo formulės, tai pagal jas buvo paskaičiuoti mokesčių tarifai, kad nepadidėtų 2026 m. nekilnojamo turto mokesčiai, tai Savivaldybė į prašymą atsižvelgė ir siūlo komercinės paskirties turtui nustatyti 0,7 proc. tarifą vietoj 2025 m. buvusio 1 proc. tarifo.

Savivaldybės meras informavo, kad Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komitetas pasiūlė sprendimo 1,1 punkte nurodytą 0,1 proc. tarifą padidinti iki 0,5 proc. Taryba balsų dauguma pritarė Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto pasiūlymui „*nustatyti 2026* m. *0,5 proc. mokestinės vertės pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį“.*

Savivaldybės taryba balsų dauguma priėmė sprendimą (įregistruotas 2025-11-28 Nr. T-235):

„1. Nustatyti 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifus:

1.1. 0,5 proc. mokestinės vertės:

1.1.1. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį;

1.1.2. viešųjų įstaigų, asociacijų, kitų religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų, daugiabučių namų savininkų bendrijų, garažų eksploatavimo bendrijų ir sodininkų bendrijų, labdaros ir paramos fondų veiklai naudojamam nekilnojamajam turtui;

1.1.3. viešbučių, maitinimo ir poilsio paskirties nekilnojamajam turtui;

1.1.4. pirmą kartą Savivaldybės teritorijoje pradedančių veiklą fizinių ir juridinių asmenų ekonominėje veikloje naudojamam nekilnojamajam turtui, pirmus tris jų veiklos metus;

1.2. 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui;

1.3. 3 proc. mokestinės vertės vėjo elektrinėms (jėgainėms);

1.4. 0,7 proc. mokestinės vertės kitam, 1.1–1.3 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui.

2. Nustatyti pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį – 450 000 Eur.

3. Pripažinti netekusiu galios Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimą Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“.

4. Nustatyti, kad šis sprendimas:

4.1. skelbiamas Teisės aktų registre ir Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje;

4.2. įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.“

Šis Tarybos sprendimas pagal jo pobūdį ir taikymo apimtį yra norminis administracinis aktas. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalį, norminis administracinis aktas – tai viešojo administravimo subjekto priimtas daugkartinio taikymo teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei. Sprendimas nėra adresuotas jokiam konkrečiam subjektui, nenustato individualios teisės ar pareigos konkretiems fiziniams ar juridiniams asmenimis, o Sprendimo galiojimas nukreiptas į ateityje vyksiančius teisinius santykius, nes įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

4. Alės Pocienės viešai skelbiamos Metinės gyventojo (šeimos) turto deklaracijos duomenų išrašo duomenys:

Ataskaitiniai metai: 2024, duomenys pateikti pirmą kartą: 2025-05-02, aktualūs duomenys pateikti 2025-05-02.

Gyvenamųjų namų (namo dalių),esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.
Kitų statinių (sodo namelių, garažų, inžinerinių statinių), esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.

Kokia bus A. Pocienės turto vertė 2026 m., kai įsigalios sprendimas, nėra galimybės nustatyti.

Alės Pocienės paaiškinimas

A. Pocienė pateikė 2026 m. vasario 24 d. Komisijos posėdyje žodžiu. Nurodydama, kad jos nuomone ji nepažeidė sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principų, kai dalyvavo 2025 m. lapkričio 24 d. vykusiame Ekonomikos ir finansų komiteto komitete, kuriame buvo svarstomas 2025-11-19 sprendimo projektas Nr. TSP-271 „DĖL 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“. Ji taip mano, nes buvo svarstomas norminis teisės aktas, kuris nukreiptas į ateitį, įsigalios 2026 m. sausio 1 d. Ekonomikos ir finansų komiteto posėdyje dalyvavo, kadangi norėjo prieš Tarybos posėdį išsamiai susipažinti su sprendimo projektu, tuo labiau, kad komiteto posėdžio pradžioje nebuvo kvorumo ir balsuoti už sprendimo projektą būtų nereikėję, tik vėliau į posėdį sugrįžo vienas komiteto narys, tada buvo nuspręsta balsuoti ar komitetas pritaria sprendimo projektui ar nepritaria, diskusijose (kaip nurodo pranešime (duomenys neskelbiami) ji nedalyvavo, galima pažiūrėti vaizdo ir garso įrašą, o balsuodama už sprendimo projektą, ji susilaikė. A. Pocienė pažymi, kad savo veiksmuose neįžvelgia jokio savanaudiškumo, ji neįžvelgia, kad sprendimas, kaip nurodo pareiškėjas, gali turėti įtakos jos asmeniniams turtiniams interesams. A. Pocienė paaiškinime akcentuoja, kad šis norminis teisės aktas skirtas visiems savivaldybės gyventojams ir yra nukreiptas į ateitį, tai svarstymo ir balsavimo metu tikrai buvo neaišku ar jis turės įtakos jos asmeniniams turtiniams interesams. Tarybos posėdžio metu nuo šio sprendimo svarstymo nusišalino, nes pamanė, kad nusišalindama nesukels interesų konflikto regimybės, kadangi turi komercinės paskirties nekilnojamo turto.

Tyrimo eiga

2026 m. vasario 18 d. Komisija gavo Biržų rajono savivaldybės tarybos nario (duomenys neskelbiami) 2026 m. vasario 17 d. pranešimą „Dėl galimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo“ (Nr. EP-11).

Etikos komisija 2026 m. vasario 24 d. posėdyje (2026-02-24 Nr. EP-14) pradėjo tyrimą dėl **S**avivaldybės tarybos narės Alės Pocienės elgesio, kuris galimai pažeidžia Įstatymo ir Kodekso nuostatas.

Paaiškinimą Alė Pocienė pateikė žodžiu Komisijos 2026 m. vasario 24 d posėdyje, kuriame akcentuoja, kad nepažeidė sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principų, nes komitete svarstė ir balsavo už 2025-11-19 sprendimo projektą Nr. TSP-271 „DĖL 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kuris yra norminis teisės aktas, nukreiptas į ateitį, įsigalios 2026 m. sausio 1 d., savo veiksmuose neįžvelgia jokio savanaudiškumo, ir kad sprendimas, kaip nurodo pareiškėjas, gali turėti įtakos jos asmeniniams turtiniams interesams.

Į 2026 m. vasario 24 d. posėdį buvo pakviestas ir jame dalyvavo Savivaldybės meras. Meras paaiškino, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalios naujos nekilnojamojo turto mokestinės vertės, kurios galios 3 metus. Masinio vertinimo būdu įvertinto nekilnojamojo turto mokestinės vertės išaugo. Pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo nuostatas, jeigu nuo kito mokestinio laikotarpio mokestis už nekilnojamąjį turtą bus skaičiuojamas taikant naujai atlikto masinio nekilnojamojo turto vertinimo metu nustatytą vertę, kitą mokestinį laikotarpį galiosiantį naują konkretų mokesčio tarifą

savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokestinio laikotarpio gruodžio 1 dienos. Savivaldybės meras mano, kad šis sprendimas yra norminis teisės aktas taikomas visiems be išimtiems savivaldybės gyventojams, o dėl norminių teisės aktų priėmimo yra ne vienas VTEK išaiškinimas, kad Tarybos nariams nusišalinti nereikia, taip pat Savivaldybė turi ir keletą VTEK sprendimų, kuriuose nenustatytas Tarybos nariams Įstatymo pažeidimas, dėl to, kad jie nenusišalino kai buvo svarstomas ir priimamas norminis teisės aktas.

2026 m. vasario 24 d. posėdyje Komisijos nariai taip pat išreiškė nuomonę, kad šis Tarybos sprendimas yra norminis teisės aktas, galiojantis į ateitį, tačiau siekdami išsiaiškinti A. Pocienės asmeninį suinteresuotumą, ar ji, patvirtinus nekilnojamo turto mokesčio tarifus, nustatytus šiuo Tarybos sprendimu. galėjo gauti akivaizdžią naudą sau, nusprendė peržiūrėti viešai skelbiamą Tarybos narės A. Pocienės turto deklaraciją, kad nustatyti turto vertės dydį.

Etikos komisija 2026 m. kovo 5 d. posėdyje išnagrinėjo A. Pocienės turto deklaraciją: Gyvenamųjų namų (namo dalių),esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur. Kitų statinių (sodo namelių, garažų, inžinerinių statinių), esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur. Kokia bus A. Pocienės turto vertė 2026 m., kai įsigalios sprendimas, nėra galimybės nustatyti.

Komisija negali vertinti aplinkybių, kurios ateityje gali būti sietinos su asmens turtiniu ar neturtiniu suinteresuotumu, aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ir mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybės politiko ateityje turėsimą suinteresuotumą, todėl daro prielaidą, kad A. Pocienė neturėjo turtinio ar neturtinio suinteresuotumo dalyvaudama Ekonomikos ir finansų komitete sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kuris nukreiptas į ateitį, svarstyme.

Etikos komisija tyrimą dėl Alės Pocienės elgesio baigė 2026 m. kovo 5 d. (Protokolas 2026-03-09 Nr. EP-15).

Teisinis vertinimas ir motyvai

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau - Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta, kad deklaruojantys asmenys įpareigojami teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Tarybos nario pareiga vengti interesų konflikto taip pat nustatyta ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 10 straipsnio 4 punkte.

Deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis). Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą į pareigas priimantį ar skiriantį subjektą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją (kai deklaruojantis asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybių institucijos narys) ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis).

Interesų konfliktas – tai situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Privatūs interesai – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 2 ir 3 dalys).

Pagal Lietuvos administracinių teismų suformuotą praktiką, kiekvienu atveju konstatuojant, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo veikė interesų konflikto situacijoje, turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, kokios faktinės aplinkybės patvirtina asmens turėtą turtinį ar neturtinį

suinteresuotumą. Šių aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ar mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens galimai turėtą ar ateityje būsiantį suinteresuotumą *(LVAT 2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1009/2014)*. Taigi interesų konfliktas turi būti ne spėjamas ar menamas, bet tiesioginis ir akivaizdus. Analizuojamoje A. Pocienės situacijoje duomenų, kad sprendimas yra susijęs su jos privačiais interesais, nenustatyta. Sprendimu nustatant įvairaus nekilnojamo turto apmokestinimo tarifus nei jai, nei kitiems Tarybos nariams nebuvo sudarytos jokios išskirtinės sąlygos, lyginant su kitais asmenimis.

Nagrinėjamuoju atveju nustatyta, kad vertinamas sprendimas yra norminis teisės aktas, kuriuo nustatomi ateityje taikytini mokesčių tarifai asmenims, turintiems nekilnojamąjį turtą, tame tarpe ir komercinės paskirties nekilnojamą turtą (tiriamoji turi komercinės paskirties turto). Kadangi komercinis nekilnojamasis turtas gali būti įgyjamas ar perleidžiamas, nėra iš anksto žinoma, kurie konkretūs asmenys ateityje jį įgis ar valdys. Todėl negalima daryti prielaidų dėl galimo būsimo konkrečių asmenų suinteresuotumo.

Svarstant sprendimo projektą Taryboje A. Pocienė nusišalino, nurodžiusi, kad nusišalina dėl to, kad turi komercinės paskirties nekilnojamo turto. Komisijos turimais duomenimis, tarybos narė A. Pocienė turi gyvenamos ir negyvenamos paskirties nekilnojamo turto, kurio vertė yra nedidelė.

Įvertinus šias aplinkybes, nenustatyta, kad nagrinėjamu atveju tarybos narė Alė Pocienė būtų turėjusi akivaizdžios ar tiesioginės finansinės naudos iš sprendimo projekto.

Duomenų, kad tarybos narė Alė Pocienė būtų veikusi nesąžiningai, pateikusi klaidinančią informaciją ar nuslėpusi reikšmingas aplinkybes, nenustatyta. Taip pat nėra nustatyta aplinkybių, leidžiančių daryti išvadą, kad jos priimti sprendimai buvo paveikti asmeninių ar su ja susijusių asmenų interesų. Nenustatyta duomenų, kad tarybos narė, eidamas pareigas, būtų siekusi tiesioginės ar netiesioginės asmeninės naudos sau, savo šeimos nariams, artimiesiems ar kitiems asmenims. Taip pat nenustatyta, kad jos priimti sprendimai būtų buvę nulemti privačių interesų ar kad ji būtų veikusi proteguodama susijusius asmenis. Dėl to laikytina, kad A. Poocienė nepažeidė sąžiningumo principo, nenusišalindama Ekonomikos ir finansų komiteto posėdžio metu nuo sprendimo projekto svarstymo.

Vertinant objektyviai, Tarybos narės Alės Pocienės veikloje neidentifikuota viešųjų ir privačių interesų konflikto požymių, o jos veiksmai atitiko pareigą veikti išimtinai visuomenės interesais. Dėl to laikytina, kad nesavanaudiškumo principas nagrinėjamu atveju nebuvo pažeistas.

Įvertinusi Komisijai pateiktų aplinkybių visumą, Komisija daro išvadą, kad nenustatyta duomenų, patvirtinančių tiesioginį ir akivaizdų Tarybos narės Alės Pocienės privatų interesą, todėl darytina išvada, kad Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 dalies bei Kodekso 4 straipsnio 3 ir 7 dalies nuostatų ji nepažeidė. Nenustačius tiesioginio ir akivaizdaus interesų konflikto, nėra pagrindo svarstyti, ar Tarybos narė Alė Pocienė tinkamai vykdė (nevykdė) pareigą nusišalinti nuo 2026 m. nekilnojamo turto mokesčio tarifų nustatymo klausimų.

Atsižvelgdama į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais), 48 punkto 48.2 ir 48.3 papunkčiais,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narė Alė Pocienė dalyvavusi 2025 m. lapkričio mėn. 24 d. vykusiame Ekonomikos ir finansų komiteto posėdyje svarstant ir balsuojant dėl Tarybos sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kuris buvo svarstytas ir priimtas Savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje, neturėdama

tiesioginio ir akivaizdaus privataus intereso, nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų.

2. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narė Alė Pocienė nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte įtvirtinto sąžiningumo principo, nes nenustatyta, kad pareigas eina nesąžiningai ar nevengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą;

3. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narė Alė Pocienė nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 7 punkte įtvirtinto nesavanaudiškumo principo, kadangi jos elgesyje nenustatyta viešųjų ir privačių interesų konflikto požymių bei neįrodyta, kad sprendimas ateityje galės būti naudingas jai ar jai artimiems asmenims.

4. Sprendimo kopiją išsiųsti pareiškėjui (duomenys neskelbiami), tiriamajai Alei Pocienei ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

5. Sprendimą paskelbti Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje *www.birzai.lt*

Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Etikos komisijos pirmininkė Irutė Varzienė